1 Jen mallongaj klarigoj de gravaj gramatikaj terminoj uzataj en tiu ĉi gramatiko. La klarigoj estas vortigitaj el la vidpunkto de la Esperanta gramatiko. En aliaj gramatikoj (pri Esperanto aŭ pri aliaj lingvoj) la terminoj povas esti uzataj en iom aliaj manieroj. La terminoj en la lernu!-gramatiko sekvas pli-malpli la uzon en la Plena Analiza Gramatiko de Kalocsay kaj Waringhien.

2 **adjektivo**
Vorto uzata por priskribi substantivon aŭ substantivecan vorteton.

adjekto
Frazparto, kiu diras, en kiu maniero, en kiu loko, en kiu tempo, per kiu ilo k.t.p., okazas la ago (aŭ stato) de la predikato. Ĉiu frazparto krom predikato, subjekto, objekto kaj predikativo, estas adjekto.

adverbo
Vorto uzata por priskribi ion, kio ne estas substantivo aŭ substantiveca vorteto (t.e. verbon, adjektivon, adjektivecan vorteton, alian adverbon, adverbecan vorteton aŭ tutan frazon).

afikso
Radiko, kiu estas uzata precipe por fari kunmetitajn vortojn: sufikso aŭ prefikso.

afrikato
Konsonanto farata per kompleta baro, kiun oni ekrompas, sed nur tiom, ke la aero povas traflui kun frota sono.

aktivo
La ordinara speco de frazo, en kiu la subjekto estas tiu, kiu faras la agon de la predikato. Vidu pasivo.

akuzativo
La rolfinaĵo -N.

apozicio
Frazparto, kiu (normale) staras tuj post alia frazparto montrante la saman aferon per aliaj vortoj.

epiteto
Adjektivo, adjektiveca vorteto, adverbo aŭ adverbeca vorteto, kiu rekte priskribas alian vorton.

finitivo
Verboformo, kiu povas esti uzata kiel predikato.

frikativo
Konsonanto farata per nekompleta baro (malvastigo), tra kiu la aero fluas kun frota sono.

futuro
Verboformo, kiu esprimas agon aŭ staton en venonta tempo.

imperativo
Verba modo, kiu montras ordonon (unu el la uzoj de volitivo en Esperanto).

indikativo
Verba modo, kiu montras agojn kaj statojn realajn kaj efektivajn.

infinitivo
Verba modo, kiu neŭtrale nomas agon aŭ staton, sen montri, ĉu temas pri realaĵo, volo aŭ imago.

interjekcio
Ekkria vorteto.

kondicionalo
Verba modo, kiu montras agojn aŭ statojn nerealajn, imagajn aŭ fantaziajn.

konjunkcio
Vorteto, kiu kunligas frazpartojn, kiuj ludas la saman rolon en la frazo.

konsonanto
Lingvosono farata per ia baro de la aerfluo.

lateralo
Konsonanto farata per baro nur en la mezo de la buŝo. La aero fluas libere flanke de la lango.

modo
Iu el la kategorioj de verboformoj, kiuj esprimas diversajn sintenojn de la parolanto al la diraĵo. La modoj de verboj en Esperanto estas infinitivo, indikativo, volitivo kaj kondicionalo.

nazalo
Konsonanto farata per kompleta buŝa baro. La aero iras anstataŭe tra la nazo.

negacio
Nea vorteto.

netransitiva
(pri verbo) Nepovanta havi objekton.

nominativo
Substantivo aŭ substantiveca vorteto, kiu ne havas rolmontrilon (prepozicion aŭ akuzativan finaĵon).

numeralo
Vorteto, kiu esprimas nombron.

objekto
Frazrolo, kiu montras tion, kio estas rekte trafata de la ago de la predikato. Iafoje oni parolas pri "rekta objekto" kontraste al "nerekta objekto". "Nerekta objekto" nomiĝas en tiu ĉi gramatiko al-adjekto. Ordinara (rekta) objekto estas nomata ankaŭ "akuzativa objekto". Nerekta objekto estas tradicie nomata ankaŭ "dativa objekto".

participo
Vorto, kiu prezentas agon aŭ staton kvazaŭ econ de ĝia subjekto aŭ objekto.

pasivo
Speco de "inversa" frazokonstruo, en kiu tio, kio ordinare (en aktivo) estas objekto, aperas kiel subjekto.

plozivo
Konsonanto farata per kompleta baro, kiun oni ekrompas per aerpuŝo.

pluralo
Gramatika multe-nombro: pli ol unu afero.

predikativo
Memstara frazparto, kiu priskribas la subjekton aŭ la objekton pere de verbo.

predikato
Ĉefverbo de frazo. Verbo, kiu ordinare havas subjekton.

prefikso
Afikso, kiun oni metas antaŭ aliaj radikoj.

prepozicio
Vorteto, kiu montras la frazrolon de la posta frazparto.

preterito
Verboformo, kiu esprimas agon aŭ staton en pasinta tempo.

prezenco
Verboformo, kiu esprimas agon aŭ staton en nuna tempo.

pronomo
Vorteto, kiun oni uzas kiel anstataŭaĵon de substantiva frazparto.

singularo
Gramatika unu-nombro.

subjekto
Frazrolo, kiu (en aktiva frazo) montras tion, kio faras la agon de la predikato.

subjunkcio
Vorteto, kiu enkondukas subfrazon ligante ĝin al ĝia ĉeffrazo.

substantivo
Vorto, kiu povas roli kiel ĉefvorto de frazparto subjekta, objekta, vokativa, adjekta, epiteta, suplementa aŭ predikativa.

sufikso
Afikso, kiun oni metas post aliaj radikoj.

suplemento
Rekta priskribo (de neverba vorto), kies rilaton al la priskribata vorto montras rolmontrilo (prepozicio aŭ akuzativa finaĵo).

transitiva
(pri verbo) Povanta havi objekton.

verbo
Vorto, kiu esprimas agon aŭ staton, kaj kiu povas roli kiel predikato de frazo. Kiel verbon oni tamen kalkulas ankaŭ infinitivon, kvankam tia verbo ordinare ne povas roli predikate.

vibranto
Konsonanto farata per pluraj sinsekvaj rapidaj baroj kaj rompoj.

vokalo
Lingvosono, kiu estas farata sen baro de la aerfluo, kaj kiu povas porti akcenton.

vokativo
Frazrolo, kiu montras tiun, al kiu la eldiro estas direktata.

volitivo
Verba modo, kiu montras, ke la ago aŭ stato ne estas reala, sed nur volata.

vorteto
Vorto, kiu ne bezonas finaĵon, sed kiu povas aperi en frazo tia, kia ĝi estas.

© 2002-2026 lernu.net | Impressum